GOUDA 750
1272 - 2022

Geef Gouda door!

Programmabegroting 2022-2025

gemeente gouda

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (zoals OZB, precariobelasting). Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de begroting geen overzicht met indicatoren.

De toelichting is opgebouwd aan de hand van de diverse taakvelden die binnen dit onderdeel worden verantwoord. In lijn met voorgaande jaren worden de volgende algemene dekkingsmiddelen onderscheiden:

- financiering/treasury;
- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- overige baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Op het taakveld treasury worden het renteresultaat en het resultaat op deelnemingen verantwoord.

Het renteresultaat wordt ook wel aangeduid als het saldo van de financieringsfunctie. Dit geeft het saldo weer tussen enerzijds:

• de betaalde rente (last) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken kortlopende middelen zoals kasgeld en middelen in rekening-courant en

• de ontvangen rente (baten) over de uitzettingen, zoals deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen

en anderzijds de rente die wordt doorberekend aan de producten, de investeringen en de grondexploitaties.

Het resultaat op deelnemingen bestaat uit ontvangen dividend van aandelen BNG. Cyclus en Oasen keren geen dividend uit. Naast dividend worden op deze post ook de ontvangen garantiepremies op verstrekte borgstellingen verantwoord.

Tot slot worden de kapitaallasten (rentelasten) voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Cyclus N.V. en Oasen hier verantwoord.

Per saldo resteert een voordelig resultaat op het taakveld treasury van ongeveer € 1,6 miljoen in 2022. In de daaropvolgende jaren stijgt dit voordelig resultaat jaarlijks met ongeveer € 0,5 miljoen met de aantekening dat het rentepercentage waartegen mag worden doorberekend aan producten, investeringen en grondexploitaties op grond van regelgeving wellicht op enig moment moet worden verlaagd. Hierdoor zal het resultaat op taakveld treasury lager worden. Indien dit zich voordoet heeft dit weinig tot geen begrotingsconsequenties omdat dan de producten, de investeringen en de grondexploitaties minder rente doorbelast krijgen.

3.8.3 Toelichting op algemene dekkingsmiddelen

Mutaties reserves

De bij dit onderdeel geraamde onttrekkingen zijn grotendeels een gevolg van de besluitvorming over de aanwending van de reserve sociaal domein en de algemene reserve.

Resultaat van de rekening (baten/lasten)

Dit taakveld toont in feite het begrotingssaldo, na alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het begrotingssaldo kent het volgende meerjarige verloop.

Bedragen * € 1.000	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	-4.041	1.684	3.184	4.159

Het saldo wordt administratief technisch in 2022 onttrokken en in 2023, 2024 en 2025 toegevoegd aan de algemene reserve.

Onroerende zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De onroerende zaakbelasting (OZB) is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting, havengelden, staangelden, marktgelden en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2022 worden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2021.

Aan de lastenkant worden kosten geraamd voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging, inning, afhandeling van bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen
Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de stationsparkeergarage voor jaarlijkse inkomsten.

Overige belastingen
Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
De (algemene) uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De hoogte van de algemene uitkering wordt bepaald op basis van objectieve maatstaven zoals bijvoorbeeld het aantal inwoners, het aantal woonruimten en andere sociale en fysieke kenmerken van de gemeente. Naast de algemene uitkering komen uit het gemeentefonds ook decentralisatie-uitkeringen, integratie-uitkeringen en suppletie-uitkeringen, die allemaal hun eigen specifieke basis hebben.

De hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor de periode 2022-2025 is gebaseerd op informatie uit de meicirculaire gemeentefonds 2021. De raad is met de raadsmemo van 29 juni 2021 geïnformeerd over de uitkomsten van deze circulaire.

De fondsbeheerders hebben de eerder beoogde ingangsdatum van 1 januari 2022 voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds losgelaten. Besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling - voorzien per 1 januari 2023 - is aan het nieuwe kabinet. Na definitieve besluitvorming vindt zo spoedig mogelijk de verwerking in een circulaire van het gemeentefonds plaats. De herverdeeleffecten zullen op dat moment definitief worden bepaald.

Over de resultaten van de septembercirculaire 2021 wordt de raad afzonderlijk geïnformeerd. De uitkomsten worden bij de eerstvolgende begrotingswijziging verwerkt.

Overige baten en lasten
Binnen dit taakveld presenteert de gemeente de algemene lasten en baten, de post onvoorziene uitgaven algemeen en de stelposten voor nog toe te wijzen middelen. Binnen dit taakveld staan ook de loonkosten voor bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven
Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Er zijn geen voorschriften, of normen, over de omvang hiervan. Het is aan de raad om aan te geven welke omvang hij nodig acht. De raming voor 2022 bedraagt € 151.000. Dit is het totaalbedrag dat beschikbaar is voor alle programma's tezamen, dat onder voorwaarden (onvoorzien, onvermijdbaar, onuitstelbaar) kan worden aangewend. De hoogte van de onvoorziene uitgaven is trouwens niet bedoeld om omvangrijke afwijkingen binnen de begroting op te vangen. Daarvoor dient de beschikbare weerstandscapaciteit.

Stelposten
Stelposten zijn posten die wel in de begroting zijn meegenomen voor het algemeen beeld, maar nog niet zijn uitgewerkt of ingevuld. Dit omdat nog niet bekend is hoe de verdeling precies plaatsvindt. Het is wenselijk zo min mogelijk met stelposten te werken.

Binnen de begroting van Gouda zijn de volgende stelposten verwerkt:
- Stelposten loon- en prijscompensatie: De inkomsten uit het gemeentefonds worden weergegeven in zogenaamde lopende prijzen. Dat betekent dat rekening is gehouden met de verwachte toekomstige cumulatieve loon- en prijsstijgingen. De loon- en prijsgevoelige budgetten in de Goudse begroting worden in 2022 verhoogd met de 1,2% voor loongevoelige budgetten en 1,4% voor prijsgevoelige budgetten.
- Stelpost uitbreiding Westergouwe: Op basis van eerdere ramingen van de gevolgen van de bouwactiviteiten in Westergouwe voor de opbrengsten OZB en de uitkering uit het gemeentefonds is ook een (stel)post opgenomen ter dekking van hogere lasten voor de gemeente.
- Stelpost taakmutaties uitkering gemeentefonds: De taakmutaties die genoemd worden in circulaires van het gemeentefonds worden in afwachting van nadere inhoudelijke en financiële onderbouwing geraamd op een afzonderlijke post in de begroting. Voor 2022 en verder kunnen nog middelen worden bestemd met betrekking tot onder andere de

nieuwe wetten Wet inburgering en Wet open overheid en ook voor "antidiscriminatievoorziening" en prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg.

Alle bedragen in onderstaande tabel zijn positief. Dat betekent dat de middelen beschikbaar zijn voor besteding.

Stelposten

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Stelposten loon- en prijscompensatie	0	2.711	4.569	7.023
Stelpost uitbreiding Westergouwe	404	404	393	380
Stelpost taakmutaties uitkering gemeentefonds	562	574	585	587
Totaal	**966**	**3.689**	**5.547**	**7.610**

Als onderdeel van de algemene baten en lasten is ook de reeds gerealiseerde en verwachte winstuitkering geboekt van het Bedrijvenschap Regio Gouda (BRG) met betrekking tot Gouwe Park. De BRG heeft besloten tot een fysieke winstuitkering aan de drie deelnemende gemeenten in de jaren 2020 (€ 1 miljoen), 2021 (€ 1 miljoen) en 2022 (ongeveer € 1,9 miljoen). Conform het besluit van het algemeen bestuur wordt het BRG 31 december 2022 opgeheven.

Vennootschapsbelasting
Overheden vallen onder de vennootschapsbelastingplicht. Over de winst die zij met ondernemingsactiviteiten hebben behaald, moeten zij vennootschapsbelasting (VPB) betalen.

De gemeente Gouda verwacht op basis van de huidige inzichten dat de activiteiten Straatparkeren, Parkeergarage, reclame, bedrijfsafval en opbrengsten restafval (PMD, ijzer, glas) door de ondernemerspoort gaan:
- voor het Straatparkeren kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de overige activiteiten geldt geen vrijstelling en is de geraamde vennootschapsbelasting € 130.000 voor 2022 en € 402.500 voor de periode 2023-2025.

3.8.4 Wat gaat het opleveren?

3.8.4.1 Overzicht exploitatie

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Lasten	5.126	6.054	9.024	11.931
Baten	-200.759	-193.169	-195.618	-198.449
Saldo van lasten en baten	**-195.633**	**-187.115**	**-186.594**	**-186.518**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.800	0	0	200
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	**1.800**	**0**	**0**	**200**
Resultaat	**-193.833**	**-187.115**	**-186.594**	**-186.318**

3.8.4.2 Toelichting op de exploitatie

Uit de 3e begrotingswijziging 2021 zijn de volgende mutaties opgenomen (+ = nadeel, - = voordeel):

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
2e ijkmoment 2021 voortgang 2021	**3.555**	**4.244**	**3.210**	**3.504**
0.10 Mutaties reserves	215	1.231	101	101
0.5 Treasury	479	181	287	586
0.61 OZB woningen	327	327	327	327
0.62 OZB niet-woningen	677	677	677	677
0.63 Parkeerbelasting	-1	-1	-1	-1
0.64 Belastingen overig	-36	-36	-36	-36
0.8 Overige baten en lasten	1.894	1.865	1.855	1.850
Budgetneutraal	**499**	**399**	**399**	**399**
0.8 Overige baten en lasten	499	399	399	399
Meicirculaire 2021	**1.792**	**1.059**	**926**	**459**
0.61 OZB woningen	-3	1	5	20
0.62 OZB niet-woningen	-8	-10	-11	-2
0.64 Belastingen overig	-1	-1	-2	-1
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	1.561	883	910	682
0.8 Overige baten en lasten	243	186	24	-240
Resultaat 3e raadswijziging 2021	**733**	**-2.188**	**-1.767**	**-1.208**